

Innehållet i veckans Nyhetsbrev

- Barack Obama – jordbrukarnas och landsbygdens man?
 - Svenskt privat riskkapital går mest till investeringar i storstäder och universitetsstäder
 - Nya forskningsprojekt ger tyngd åt ÅA:s landsbygdsforskning
 - Finlandssvenska landsbygdsaktörer återupptog ”Tammerfors-träffarna” – finlandssvenskt ungdomsprojekt skall skapas
 - Leader-finansiering, företagsstöd, projektet Bygden berättar – Studieförbundets tredje nyhetsbrev
 - Läs även detta: **Enorm utmaning men unik möjlighet att slå in på nya vägar – slutsatser från internationellt forskartoppmöte om planetens framtid 2050*
**Sonera chockhöjer priset på fast bredband i glesbygden* **Längre arbetsresor för östnylänningarna* **Seminarium vill uppmuntra till innovativt tänkande i välfärdsarbetet*
-

BARACK OBAMA – JORDBRUKARNAS OCH LANDSBYGDENS MAN?

Ovanligt många jordbrukare valde att rösta demokratiskt i USA:s presidentval, då Obama lovade bättre skyddsnät för jordbruket än motståndaren John McCain. Jordbrukarna hade denna gång att välja mellan traditionell värdekonservatism och pragmatisk politik. Obamas jordbrukspolitik ger de amerikanska farmarna en större säkerhet, samt mer dollar och cent i plånboken, medan McCains engagemang för en ökad frihandel väckt misstro i hela det rurala USA. McCain fick kritik för sitt motstånd mot jordbrukspaketet Farm Bill, vilket drevs igenom kongressen med demokraternas röster. Obama samlade däremot poäng för sin positiva inställning till det femåriga programmet Farm Bill, som breddar de inhemska stöden till flera jordbrukssektorer. Enligt Obama, som betecknar jordbruket som nyckelsektor för Amerika, är programmet bra för landsbygden och jordbrukarna i USA. Tidigare i höstas skrev ett stort antal landsbygdspåverkare på en gemensam lista som förespråkade stöd för Obamas kandidatur. Ordföranden för National Farmers Union, Tom Bruis, och 27 andra höjdar i organisationen noterade att det sällan har varit lättare att välja kandidat. Enligt Bruis är Obama landsbygdens man. Det agrara Amerika har nu stora förväntningar på Obama som landets nästa president, men det är svårt att förutsäga vilka omställningar i jordbrukspolitiken som han förväntas göra. Till skillnad från McCain är Obama en stor vän av förnyelsebar energi och lovat att investera mer i jordbrukets produktion av biobränslen. Obama vill investera 150 miljarder dollar i den gröna energisektorn under de närmaste tio åren, vilket ökar gårdarnas lönsamhet och kanaliserar kapital till landsbygden. Samtidigt skulle fem miljoner nya jobb skapas, enligt Obama. Uppgifterna är från en artikel i Landsbygdens Folk (7.11).

SVENSKT PRIVAT RISKKAPITAL GÅR MEST TILL INVESTERINGAR I STORSTÄDER OCH UNIVERSITETSSTÄDER

Det görs uppemot 30000 privata riskkapitalinvesteringar per år i Sverige, vilka ofta är baserade på djup kunskap om regioner, branscher och företag. Kunskapen och det personliga engagemanget är mer värdeskapande än den vanliga börshandeln, säger företagsekonomen Sofia Avdeitchikova som disputerat vid Ekonomihögskolan i Lund om informellt riskkapital, alltså ägarkapital som privatpersoner investerar i onoterade företag till vilka de inte har någon familjerelation. Avhandlingen slår hål på föreställningen att privata riskkapitalister är en grupp som domineras av s.k. ”affärsänglar”, alltså personer som investerar (en halv miljon kronor och uppåt) privat, köper stora aktieposter och ofta driver företag genom styrelsearbete. Bara tio procent av investerarna är ”affärsänglar”, medan resten är individer som gör ett fåtal, mindre investeringar (några tusenlappar till 100000 kronor) i sitt liv. En del kallas ”lottomästare”, för de har varken mycket pengar eller kunskap, utan satsar en mindre summa och återvänder två-tre år senare för att se om det blev någon utdelning. Samtidigt är många mindre investerare riktiga ”småänglar”, med ett mycket stort personligt engagemang i företagen. Då de förmedlar viktiga kontakter och kämpar för företaget, är investeringarna mer värda än summan pengar de skjuter till. De har i många fall mer kompetens att göra investeringar än regionala strukturfonder. Man borde således använda deras kunskap för att göra rätt investeringar, t.ex. genom samarbeten där statliga aktörer och privatpersoner investerar 50 procent vardera. Vad gäller det privata riskkapitalet i Sverige, är det inte jämnt fördelat över landet, utan i praktiken går 95 procent av investeringarna till storstäder och universitetsstäder. Tillgången till riskkapital är även jämförelsevis knapp i Sverige. Då det gäller investeringar i mer perifera områden, vilka skulle behöva öka för en jämnare ekonomisk utveckling, är uppfattningen ofta att de kommer från lokala investerare. Men Avdeitchikova kom fram till att 80 procent av investeringarna görs utanför närmiljön. Investerarna i de här fallen resonerar om avstånd på annorlunda sätt. Det är viktigare med erfarenhet av en bransch, än att den är nära geografiskt. Man gör investeringar hos människor i det egna nätverket. Det är lättare att investera i en ort som har liknande branschstruktur, storlek, värderingar och traditioner som den egna. Uppgifterna är från Lunds universitets pressmeddelande (14.10), adress http://www.lu.se/o.o.i.s?id=1383&visa=pm&pm_id=971. Under webbadressen <http://luur.lub.lu.se/luur?func=downloadFile&fileOid=1240085> finns avhandlingen *Close-ups from afar: the nature of the informal venture capital market in a spatial context* att läsas i sin helhet.

Sofia Avdeitchikova disputerade 10.10 vid Företagsekonomiska institutionen, Ekonomihögskolan, Lunds universitet.

NYA FORSKNINGSPROJEKT GER TYNGD ÅT ÅA:s LANDSBYGDSPROJEKT
Under år 2008 har verksamheten för enheten för landsbygdsforskning vid Samhälls- och vårdvetenskapliga fakulteten vid Åbo Akademi (ÅA) i Vasa vuxit starkt tack vare externa medel för forskning. Den internationella verksamheten har också ökat starkt, främst i anslutning till den europeiska landsbygdsforskningskongressen i Vasa 17-21.8.2009 (www.esrs2009.fi, se även www.ruralsociology.eu), men även tack vare samarbete med Sveriges lantbruksuniversitet i Uppsala. Växelverkan med det omgivande samhället har varit och är intensivt inom Akademiens tredje uppgift. För närvarande pågår följande forskningsprojekt:

- *Nya modeller för mobilisering – jämförelse och lärande i Kvarkenregionen* är ett projekt som har som syfte att stimulera regional utveckling i Kvarkenregionen. Regional mobilisering på olika nivåer studeras i ett transnationellt perspektiv på båda sidor om Kvarken. Goda modeller i regionalt utvecklingsarbete identifieras och överförs till den andra regionen enligt en modell för gränsöverskridande lärande.
- I projektet *Den multifunktionella landsbygden* studerar man landsbygdens nya roller och uppgifter i relation till övergripande förändringar i samhället i de tvåspråkiga

kustregionerna i Finland. Projektet bygger på både analyser av statistiska demografiska och socioekonomiska registerdata, undersökningar av community studies-karaktär, samt delstudier kring den nya serviceekonomin.

- *Immigranter i finländsk landsbygdsutveckling* är ett projekt som analyserar effekterna av de senaste årens snabbt växande immigration till den finländska landsbygden. Man gör statistiska beskrivningar av immigrationens omfattning i olika regioner på den finländska landsbygden och analyserar integrationsfrågan med hjälp av två fallstudier.
- I projektet *Förvaltningslösningars språkliga konsekvenser (SpråKon) – språkliga konsekvenser av reformer i den offentliga förvaltningen i Finland efter år 1995* studerar man språkliga aspekter av reformer i den offentliga förvaltningen i Finland under de senaste åren. I projektet fokuserar man på den nu pågående kommun- och servicestrukturreformen och tidigare reformer av statliga regionala förvaltningsenheter.

Dessutom pågår projektet *HÄSTSAM: Den nya hästhushållningen, brukargrupper och markanvändning – en utmaning för deltagande planering*, där man särskilt kartlägger markanvändnings- och planeringsfrågor i anslutning till den nya hästhushållningen. Mer uppgifter om forskningen vid enheten för landsbygdsforskning finns under webbadressen <https://www.abo.fi/student/research>.

Landbygdsprofessor Erland Eklund presenterade landsbygdsforskningen vid ÅA under KulturÖsterbottens seminarium om Svenska Österbotten i fokus för forskning 31.10 i Vasa. Övrigt som togs upp under tillställningen, var Ungdomsforskning vid Åbo Akademi i Vasa, GERDA-projektet – om äldres livsvillkor i Kvarkenregionen, samt ”Malaxfinnar och Karlebyvenskar – vad är skillnaden?” – Språkbarometern i österbottniskt perspektiv.

FINLANDSSVENSKA LANDSBYGDSAKTÖRER ÅTERUPPTOG ”TAMMERFORS-TRÄFFARNA” – FINLANDSSVENSKT UNGDOMSPROJEKT SKALL SKAPAS

Efter ett uppehåll på två år sammankallades representanter från de tvåspråkiga aktionsgrupperna (I samma båt – samassa veneessä rf ry, Pomoväst rf, nybildade SILMURY och Studieförbundet i Österbotten rf) och de regionala byaorganisationerna (Varsinais-Suomen Kylät ry – Egentliga Finlands Byar rf, Svenska Österbottens Byar rf, Västnylands Byar rf och Östra Nylands Byar rf) till gemensam träff i Tammerfors. Nu är emellertid gruppen utökad med Svenska Temagruppen (SveT) inom landsbygdsutveckling, POP (Leaderliknande verksamhet i städerna) och Finlands öar rf – Suomen saaret ry (FÖSS). Dessutom genomför Svensk Byaservice härefter träffarna i samarbete med landsbygdsnätverksenheten i Seinäjoki. Under gårdagens (13.11) träff behandlades *De nya landsbygdspolitiska regionala organisationerna*, där bl.a. verksamhetsledaren för Studieförbundet Carina Storhannus och Ulf Grindgårds från Svenska Österbottens Byar redogjorde över hur den pågående sammanslagningen av föreningarna har framskridit steg för steg. På agendan var även *Landsbygdspolitiska helhetsprogrammet: Svenska samarbetsområden*. Här fördes diskussioner om bl.a. skapande av svenska samarbetsområden mellan såväl Leader som regionala byaorganisationer. Som resultat av diskussionerna kom man bl.a. fram till att skapa ett allfinlandssvenskt ungdomsprojekt mellan de tvåspråkiga Leadergrupperna. En arbetsgrupp tillsattes för detta. ”Tammerfors-träffen” avslutades med att nätverksombudsmannen Hans Bergström från landsbygdsnätverksenheten berättade om vad som är aktuellt inom enheten. Som önskemål till landsbygdsnätverksenheten, genom ombudet Bergström, framfördes önskemål från samtliga finlandssvenska aktionsgrupper och landsbygdsaktörer, att man vill ha en svensk representant i landsbygdsnätverksenhetens Leader-arbetsgrupp. Följande ”Tammerfors-träff” är planerad till början av näst år.

LEADER-FINANSIERING, FÖRETAGSSTÖD, PROJEKTET BYGDEN BERÄTTAR – STUDIEFRÄMJANDETS TREDJE NYHETSREVE

Innehållet i Studiefrämjandet i Österbotten rf:s tredje nyhetsbrev för i år tar upp bl.a. intresset för Leader-finansiering som betytt 71 inkomna ansökningar hittills sedan periodens början (2007), företaget In Shape Vip Oy Ab som kunde expandera tack vare stödet från Leader-programmet och projektet Bygden berättar vars mål är att bevara och lyfta fram Närpes' bygdens/regionens kulturarv av muntligt berättande. Vidare tas bl.a. följande upp:

- Nya servicekatalogen
- Ändring av förordningar
- Företagsstöd
- Mål: minska byråkratin
- Boken: Så gjorde vi
- Road show turné
- Projektstöd
- 15 minutes of Fame
- Harrström skola
- Kustaktionsgruppen

Nyhetsbrevet (3/2008, 4 november 2008) kan läsas på Studiefrämjandets hemsida under webbadressen <http://studieframjandet.huset.fi/files/PDF/Nyhetsbrev%203-2008.pdf>.

LÄS ÄVEN DETTA

Enorm utmaning men unik möjlighet att slå in på nya vägar – slutsatser från internationellt forskartoppmöte om planetens framtid 2050

Det internationella forskartoppmötet om planetens framtid 2050 presenterade 3.11 både dåliga och goda nyheter vid sitt avslutande seminarium *The Planet in 2050* i Lund. De dåliga nyheterna är att utmaningen är enorm med ökande och ohållbara trender inom snart sagt varje del av jordens alla ekosystem. De goda nyheterna är att det finns en verklig chans att göra detta just nu enligt Jill Jäger vid Sustainable Europe Research Institute i Österrike. Den pågående ekonomiska krisen innebär en unik möjlighet att slå in på nya vägar. Forskarmötet i Lund identifierade sådana färdplaner mot en mer önskvärd framtid år 2050 inom en lång rad områden. Forskarna slog även fast att mänsklighetens förbrukning på många områden redan överskrider kapaciteten hos vår planet. Parallellt gjordes flitigt med den pågående finanskrisen, t.ex. så menade de att det inte är möjligt att lösa finanskrisen utan att samtidigt hitta lösningar på hållbarhetsproblemen. För annars hotar kriserna att bli återkommande och växa. En ny ekonomisk världsordning måste därför omfatta sådana lösningar, ifall den skall vara trovärdig. *Läs mer på adress http://www.lu.se/o.o.i.s?id=708&news_item=3102.*

Sonera chockhöjer priset på fast bredband i glesbygden

Efter nyår får de glesbygdsbor som vill fortsätta använda TeliaSoneras fasta Inernet, betala 49,90 euro i månaden för en anslutning på 1 megabit/sekund, då motsvarande avgift för en trådlös anslutning med samma hastighet är 39,90 euro. Som jämförelse är Soneras månadspris för en fast 1 megabit/sekund-förbindelse i Helsingfors 22,90 euro. Enligt TeliaSonera är syftet med höjningen på minst 25 procent, att prissättningen bättre skall motsvara de verkliga kostnaderna för att upprätthålla näten. Enligt direktören vid TeliaSoneras bredbandsenhet Juha-Pekka Weckström är bredband via det fasta nätet för tillfället en förlustaffär för operatören. Som alternativ till fast bredband erbjuder operatören de finländska glesbygdsborna trådlöst Internet i Digita 450-nät, vilket inte är tillfredsställande, eftersom hastigheten i nätet sjunker ju fler som använder det enligt kritikerna. TeliaSoneras plan är att på sikt lägga ner sina fasta telenät i glesbygden. Under nästa år plockar man bort

200000 telefonstolpar och 10000 kilometer telefonledning som är i behov av förnyelse (Hufvudstadsbladets nättidning 7.11, <http://www.hbl.fi/text/ekonomi/2008/11/7/w19907.php>, och pappersupplaga 8.11, samt Internytt <http://svenska.yle.fi/nyheter/artikel.php?id=143710> och <http://svenska.yle.fi/nyheter/artikel.php?id=143672>). Se även en notis i Maaseudun Tulevaisuus samt Internytt, där kommunikationsministeriets kanslichef talar ut, webbadress http://www.maaseuduntulevaisuus.fi/uutiset/paauutiset/11/fi_FI/toimiva_tietoyhteys_kaikille/ respektive <http://svenska.yle.fi/nyheter/artikel.php?id=144213>.

Längre arbetsresor för östnylänningarna

Östnylänningarna har i dag omkring 30 procent längre arbetsresor än jämfört med år 2000. Man använder nu också åtta minuter längre tid för arbetsresorna än i början av årtusendet. Det här framgår ur en trafikundersökning som Östra Nylands förbund låtit göra. Förklaringen är att många arbetar i en annan kommun än sin egen, ofta i huvudstadsregionen. Östra Nylands förbunds planeringschef Pekka Hallikainen anser att det är viktigt att kommunerna skapar nya arbetsplatser för invånarna inom servicesektorn och industrin. Borgå och Lovisa har här en nyckelroll (<http://svenska.yle.fi/nyheter/artikel.php?id=143957>).

Seminarium vill uppmuntra till innovativt tänkande i välfärdsarbetet

Välfärdsservicens verksamhetsfält är i stark förändring. Behovet av service ökar i landsbygden kommuner, samtidigt som de ekonomiska villkoren för ordnandet av servicen blir stramare. De pågående nationella projekten, bl.a. PARAS-projektet och Kaste, strävar efter att förbättra servicen och erbjuda möjligheter att utveckla service som utgår ifrån kundernas behov, tillgänglighet och göra de serviceproducerande nätverken mångsidigare. Meningen med det nu stundande seminariet *Maaseudun Paras 2008*, som hålls i Kommunernas hus i Helsingfors 5.12, är att erbjuda nya metoder i ordnandet av servicen på landsbygden. Man vill uppmuntra till innovativt tänkande och diskuterande i välfärdsarbetet. Som arrangörer fungerar Landsbygdspolitikens samarbetsgrupps (YTR:s) temagrupp för välfärdstjänster och temagruppen för medborgarorganisationer, samt Finlands Kommunförbunds delegation för småkommuner. *Anmälan till seminariet görs senast 25.11 till e-mailadressen katja.ilmарinen@stakes.fi eller på tel. (014) 260 4802. Under adress http://www.maaseutupolitiikka.fi/files/744/Maaseudun_Paras08.pdf finns (på finska) mer information och program.*

VAD HAR HÄNT?

Skriv ner några rader om vad som är på gång i er region eller organisation och som kan vara av allmänt intresse för alla!

Nyhetsbrevet utkommer en gång i veckan och sänds till Byaservice samarbetsgrupp, nyckelpersoner d.v.s. de som representerar Byaservice i olika centrala organ, projektledare som jobbar inom Byaservice, de lokala aktionsgrupperna, de regionala byaorganisationerna och till olika personer/organisationer med anknytning till landsbygdsutveckling. Alla som har något att informera om, skickar in sina bidrag till e-mailadress: kenneth.sundman@ssc.fi. Skriv mycket kort och undvik bilagor. Hänvisa hellre till webbsidor för mer info.

Nyhetsbrevet kan även läsas på Svensk Byaservice hemsida, www.bya.net. Vill du komma med på vår sändlista, sänd då mail till adressen kenneth.sundman@ssc.fi. Ifall någon inte vill ha Nyhetsbrevet i fortsättningen, meddela till samma e-mailadress ovan.
